

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 112 — Štev. 112

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, MONDAY, JUNE 8, 1942 — PONEDELJEK, 8. JUNIJA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

VELIKA BITKA NA PACIFIKU

NA PACIFIKU STA ŽE ŠTIRI DNI V TEKU DVE VELIKI BITKI MED AMERIŠKIMI IN JAPONSKIMI BOJNIMI LADJAMI IN AEROPLANI IN OD IZIDA TE BITKE BODO ODVISNI NADALJNI RAZVOJI VOJNE NA PACIFIKU

Kot je sporočil admiral Ernest J. King, se bide ena bitka v bližini Midway otoka, druga pa v bližini Dutch Harborja okoli Aleutskih otokov. Admiral King, ki je vrhovni poveljnik ameriške vojne mornarice, je rekel, da so Japonci nameravali napasti Havajske otoke z močnim brodom in ko bi si ga osvojili, bi napadli mogoče Alasko ali pa kak drug kraj ob kanadskem ali ameriškem pacifiškem obrežju.

Admiral Chester W. Nimitz, ki vodi veliko pomorsko bitko, je admiralu Kingu sporočil, da sta bili potoljeni DVE JAPONSKI MATIČNI LADJI ZA AEROPLANI in mogoče celo tri z vsemi aeroplani na krovu in da sta bili zelo poškodovani DVE DRUGI MATIČNI LADJI, TRI OKLOPNICE, ŠTIRI KRIŽARKE in TRIJE TRANSPORTNI PARNIKI.

"V primeri s sovražnikovimi izgubami so naše izgube neznatne," je rekel King, ki je dodal, da je pomorska bitka od Havajskih pa do Aleutskih otokov še v teku. Dalje je bilo poročano, da se japonske vojne ladje umikajo, da jih pa Amerikanci zasledujejo.

Admiral King je rekel, da so imeli Japonci v veliki pomorski bitki pri Koralskih otokih in zopet sedaj pri Midway otoku zelo težke izgube, ki jih ne bodo mogli nadomestiti in vsled tega je njihovo vojno brodom zelo oslabilo. Rekel pa je, da ameriške bojne ladje ne bodo japonskim bojnim ladjam sledile v japonsko vodovje, ker imajo Japonci še zelo močno zračno brodom.

Po porazu pri Koralskih otokih je bilo jasno, da Japonci ne bodo mirovali in si bodo za novi napad izbrali kak drug kraj in najprimernejša kraja sta bila Dutch Harbor in Midway.

Kot poroča admiral Chester W. Nimitz, ki ima svoj glavni stan v Pearl Harbor na Havaju, je bila poškodovana ena ameriška matična ladja za aeroplani in je bilo uničenih nekaj aeroplanov. Mornariški departament ni naznanil ameriških izgub, toda jasno je, da so izgube na obeh straneh tem večje, čim dalje se bide bitka.

Zadnje radijsko poročilo o tej bitki pravi: "Japonske ladje so zapustile bitko."

Nemci vstavljeni pred trdnjavo Sebastopol

Nemška enajsta armada, ki je pognala Ruse s polotoka Kercja, je že tri dni napadala Sebastopol, zadnje rusko trdnjavo na Krimu, ki je že zdržala obleganje 349 dni v krimski vojni, sedaj pa zopet 219 dni.

Po tridnevni napadih pa nemški poveljnik general von Mannstein nima nič več uspehov, kot so jih Nemci dosegli v svoji ofenzivi v novembru in decembru. Mannsteinovi napadi so bili odbiti z zelo velikimi izgubami.

Sebastopol bi bil velikega pomena za Nemce, kajti le v posesti Sebastopola bi mogli z dveh strani vdariti na Kavkaz, na južni strani s Kreča, na severni strani pa skozi Rostov. Nemci morajo za svoje prodiranje na Kavkaz imeti Sebastopol, da bodo mogle njihove ladje voziti iz Donave po Crnem morju proti Kavkazu. Sebastopol je zelo močna trdnjava, najvažnejša pa je, da je vojaško letališče pri Sebastopolu pod zemljo in tako varno pred sovražnim bombardiranjem.

Rusi trdijo, da je od oktobra pred Sebastopolom padlo sto in sto tisoč Nemcev. Samo v decembru so Nemci izgubili v 17 dnevih 55.000 vojakov.

Kot v prohibiciji

Kot so se v času, ko je bilo prepovedano prodajati opojne pijače, mnogo poslužili priljubljenosti in so nepostavno prodajali vse, kar je imelo kak o-

HITLER ZAGROZIL PIERRE LAVALU

V London je prišlo poročilo, ki pravi, da je Hitler načelniku francoske vlade v Vichyju Pierre Lavalu zagrozil, da bo Nemčija odredila najstrožje odredbe, ako francoski nemiri in izgrede takoj ne prenehajo.

Laval, kot znano, je od admirala Darlana prevzel poveljstvo nad francosko policijo ter je uvedel strogo postopanja nemške tajne policije proti Francozom, ki kažejo sovražnost proti Nemcem.

Hitlerjev osebni zastopnik v Parizu Otto Abetz je Lavalu izročil zahtevo, da brez vsakega odlašanja zatre v Franciji vse nemire.

Po vsej zasedeni Franciji Nemci zasledujejo in preganjajo peto kolono, ker se boje, da se med francoskim narodom zelo širi peta kolona, ki bo z orožjem napadla Nemce, ko bodo zavezniki vpadli v Francijo.

HULL SVARI FINSKO

Državni tajnik Cordell Hull je na časnikarski konferenci naznanil, da državni departament pazno gleda na Finsko, ako bo vsled Hitlerjevega obiska pri feldmaršalu Mannerheimu kaj več pomagala Hitlerju v njegovi vojni proti Rusiji. Hull sicer ni rekel naravnost, toda njegove besede so bile dovolj jasne, da bodo Zdr. države Finski napovedale vojno, ako bo še bolj pomagala Hitlerju, kot pa mu je pomagala do sedaj.

Na vprašanja, ki so Hullu stavili časnikarski poročevalci, je odgovoril, da je Hitler šel na Finsko samo v namenu, da od Finske dobi še večjo pomoč.

Znano pa je, da poveljnik finske armade feldmaršal Mannerheim zahteva, da Finska nadaljuje vojno z Rusijo samostojno in neodvisno od Nemčije, vsled česar Finska nikakor ne bo vstopila v Hitlerjev zahtevam glede pomoči.

NEMCI MORAJO BITI KAZNOVANI

Bivši ameriški poslanik v Nemčiji James W. Gerard je na zborovanju Non Sectarian Anti-Nazi League v hotelu Edison v New Yorku v svojem govoru med drugim rekel:

"Ko se bo pričela svitati zarja znanja, boste slišali vzdih: O, ubogi nemški narod ne sme trpeti—samo njegovi voditelji so krivi. Nemški narod pa je dobro vedel, kaj se pripravljajo, ko jebral Hitlerjevo knjigo 'Mein Kampf' in ko je to vedel, so ga milijoni izvolili za svojega voditelja. Nemški narod bo srečen, ako ga bo mo mogli braniti pred pravično jezo Francozov, Poljakov, Jugoslovanov, Grkov, Holandcev, Dancev, Belgijcev in vseh onih, ki so se morali vkloniti njegovemu jarmu."

Hitler dosti ne zaupa Goeringu

Ali bo feldmaršal Hermann Goering ravno tako zapustil Hitlerjevo gorečo ladjo, kot jo je zapustil Rudolf Hess? Ali pa bo proti njemu skoval zaroto, kot jo je skoval stotnik Ernst Roehm? Ali pa se bo potopil s svojim gospodarjem? — O tem v Nemčiji splošno, seveda tajno, razpravljajo.

Ko je leta 1933 Hitler prišel na vlado, je imel tri tovariše, na katere se je brezpogojno zanesel: Roehm, Hess in Goering.

Roehm je bil vstreljen v Hitlerjevi čistki leta 1934, ker je hotel odstraniti Hitlerja in sam stopiti na njegovo mesto. Leta 1941 je pod dramatičnimi okoliščinami Hess, ki je bil v nacistični stranki prvi za Hitlerjem, z aeroplanom priletel na Škotsko. Ostal je tedaj samo še Goering, ki je feldmaršal in poveljnik nemške zračne sile, predsednik reichstaga, pruski ministrski predsednik, najvišji državni gozdar in ravnatelj veličanske gospodarske štiriletke.

Poleg Goeringa ima Hitler še propagandnega ministra dr. Goebbelsa, ki pa ga drži na tem mestu samo zato, ker je "gescheit"—razumen, toda preveč mu ne zaupa. Poleg teh dveh ima Hitler še načelnika tajne policije Heinricha Himmlerja, katerega pa se bolj boji, kot pa mu zaupa.

Znano je, da se Hitler in Goering pogosto spreta in da je Goering vsled tega postavljen pod "domači zapor," da mora ostati v svoji vili počvojaško stražo in ne sme iz nje. Kot znano, da se Goering kaj rad obdaja s sijajem, kar pa Hitler mrzi. Hitler sicer dovoljuje svojim tovarišem, da si nabirajo bogastva na račun naroda, če pa so pri tem preveč grabeljivi, tedaj si nakopijejo Hitlerjevo jezo.

Goering se zaveda, da je v celi Nemčiji prvi za fuhrerjem in hoče vsled tega živeti v sijaju in razkošju.

V filmskih gledališčih kažejo pogosto slike, ki kažejo Hitlerja in Goeringa, kako si na fronti segata v roke, pa to je samo za narod. Goering je bil eden prvih nemških letalcev v prvi svetovni vojni sedaj pa je poveljnik nemške zračne sile, katero popolnoma dobro pozna. In ravno zaradi vporabe aeroplanov se pogosto prepirata in pogosto Goering jezen odpušča s fronte.

Tako se je že dogodilo, da so kazali slike, ko je Hitlerja obiskal Mussolini, ogrski regent admiral Horthy, bolgarski kralj Boris, pozneje pa so kazali slike, ki kažejo te obiskovalce na obisku pri Goeringu na njegovem posestvu v Vzhodni Prusiji ali pa v njegovi vili nedaleč od Berlina.

Kot drugi mož v Nemčiji ima za Hitlerjem seveda glavno besedo Goering in mu pogosto poje slavo, toda marsikdo se vpraša, ako ni ta hvala samo zasmeh.

Vsi, ki poznajo Goeringa, vedo, da Goering ni tako zagrizeno vdan nacističnim naukom, kakor je bil Hess, dokler se ni "pohujšal." Ravno tako Goering nikakor ni Himmler-

8000 HRVATOV PRISTOPILO K MIHAJLOVIČU

New York, 29. maja (JIC)—Lisa Sergio na radiu WQXR:

"Balkanski kvizling Pavelić je znova zmanjšal obroke hrane, da bi ugodil italijanskim zahtevam. Pred mesecem dni je nič manj kot 8000 Hrvatov vstopilo v četniško vojsko generala Mihajloviča in Rim si belj glavo, kako bi rastoči upor zatrl."

NAPAD NA VISOKEGA ITALIJAN. URADNIKA PRI LJUBLJANI

Pavelić po radiu kliče "komunistom", naj nehajo z odporom

New York, 4. junija (JIC).

"New York Times" prinaša poročilo svojega dopisnika iz Berna o uporih in nemirih v zasedenih predelih Evrope, iz katerega povzemamo:

Da terorizem in masčevanja za atentat na Heydricha v Pragi niso omajala bojevitost odpora v zasedenih krajih ostale Evrope je razvidno iz sinočnega poročila iz Rima, da je nov visoki italijanski oblastnik padel kot žrtev zasede pri Ljubljani. To je bil Nicola Zito, načelnik fašistične stranke in poveljnik telesne straže italijanskega visokega komisarja v Ljubljani. Poročilo daje slutiti, da je bil napad prejkone namenjen visokemu komisarju samemu.

Da bi zajezil "nastajajoči upor" preden "se bodo uporabljala druga sredstva" so italijanski oblastniki nagovorili "poglavnik" Pavelića, da je sinoči po radiu izdal proklamacijo, v kateri je dejal:

"Članom organizacij tako imenovanih rodoljubov, ki se upirajo oblastim v zasedenem ozemlju:

Da se izognejo uporabi ostrejših sredstev proti vsemu prebivalstvu so se oblasti odločile napraviti komunistom in drugim organiziranim razbojniškim oddelkom sledečo ponudbo: Če položite orožje in se takoj vrnete domov, jih ne bo doletela nobena kazen in prav tako ne njihovih rodbin. Ta ponudba je zadnja."

Berlin o uboju italijanskega uradnika

New York, 3. junija (JIC) — Berlinski radio je v sredo zvečer sporočil: "Pri Ljubljani so uporniki zvalili v zasedo v gozdovih blizu mesta visokega italijanskega uradnika in ga ubili, poroča milanski časopis 'Corriere Della Sera'. Ubiti je bil glavni pomočnik načelnika fašistične stranke 'provincie Ljubljana', dela bivše Jugoslavije, ki je sedaj pod italijanskim nadzorstvom."

RAZDEJANJE V KOLINU

Več dni po bombardiranju Kolina 30. maja, so angleški aeroplani fotografirali razvaline, ki so jih povzročile bombe. Iz teh fotografij je razvidno, da obsegajo razvalina okoli 5000 akrov, ali 8 kvadratnih milj.

(Ta prostor bi bil primeren tako velik, kot od South Ferry do Coney Islanda, nato črta čez Forest Hills do Flushing Meadows, kjer je bila svetovna razstava, nato črta proti zapadu čez Astorijo, čez Triboro Bridge do Hudsona in nato ob Hudsonu do South Ferry. — Op. uredu.)

Šest dni je mesto neprestano gorelo in šesti dan so mogli aeroplani napraviti fotografije, pa še tedaj je bilo treba zelo nizko leteti.

Kot kažejo fotografije je velika zgočovinska katedrala nepoškodovana, medtem ko je okoli nje vse porušeno. Poleg razvalin je videti šest velikih jam, ki so jih izkopale bombe in ena taka jama se nahaja komaj 100 jardov od katedrale.

V kolinskem predmestju Ehrenfeldu so bile porušene velike tovarne, kakor tudi v bližnjem Kalku in Muhelheimu onstran Rene.

Ko pravi neko nemško poročilo, Kolina ni več. Pri tem misli staro, zgodovinsko mesto, ki je popolnoma porušeno.

Japonci zavzeli Kitajsko mesto

Kitajsko vrhovno poveljstvo naznanja, da so Japonci zavzeli Čuhaien in njegovo veliko letališče za zavezniške bombnike. Ko so vdrli v mesto, se je vnel vroč boj na bajonet.

Ob istem času pa so pričeli Japonci prodirati proti Notranji Mongoliji v namenu, da oarežejo cesto, po kateri dobivajo Kitajci vojni material iz Rusije.

O pogrebu jeseniškega župana

Ameriški listi so že v aprilu poročali, da je bil ubit dr. Karl Lukman, gestapovski župan na Jesenicah. Zdaj smo prejeli izvešček iz nemškega lista "Kaerntner Grenze Ruf", ki poroča o umoru in pogrebu omenjenega Lukmana. Lukman je bil usoden za Nemce, ker je bil v Jesenicah blizu občinske hiše 17. aprila opolone, ko je odhajal iz urada na svoje stanovanje. Strel iz revolverja ga je zadela v ledja in ga smrtno ranil. O napadalcih ni še nobenih poročil, le to je omenjeno, da so bili "komunistični zločinci."

Omenjeni list poroča, da je bil istega dne v Kranju ustreljen "Block-Leiter" koroškega Volksbunda Andrej Jakelj. Onem pravi, da je bil delavec industrijskega društva v Kranju in da sta ga dne 17. aprila zvečer napadla dva "bolševika" v njegovem stanovanju v krogu njegove družine.

Datum pogreba ni razviden iz poročila. Tudi ni jasno, če sta bila oba pokopana ob istem času, kajti pogrebni govor je namenjen obema. Poročilo v listu poudarja, da je bilo pri pogrebu veliko ljudi, da sta se ga udeležila Gauleiter dr. Reiner in Gruppenfuhrer general Rusner. Poleg teh dveh še mnogo drugih visokih nacističnih uradnikov.

Pogrebni govor je imel Gauleiter Reiner. Najprej je navedel podrobnosti o obeh in o okolnostih njune smrti. Potem je načel jeval.

"Fuhrer me je postavil, da v tej deželi uvedem nemške postave in vpostavim nemški red. Ta dežela mora biti prenovljena kot del Reichsgaue Koroško v najtesnejši zvezi z nemškimi Rajhom. Ta zemlja nikoli ni bila in nikoli ne sme biti zarišče naroda, ki bi neprestano ogrožal Nemčijo. Pod zaščito nemškega orožja se mora razvijati kot dragocen sestavni del Rajha in napredovati v svoji nemški kulturi. Klial sem prebivalstvo, da končno začne lojalno sodelovati z nami. Pod vodstvom svetovnega judovstva, ki je centralizirano v revolucionarni moskovski internacionali, so na delu zločinski elementi. Kompromitirajo dobro ime tukajšnjega ljudstva ter širijo nesrečo in bedo. Zimote nče in ubijajo. Pravijo, da so junaki svobode, zato ne zaslužijo nobenega sodniškega zaslišanja in nikake milosti.

To so naši stari sovražniki v naši notranji borbi za osvoboditev Nemčije. S tega mesta, ki je posvečeno s prelito krvjo zvestih žrtev, apeliram na razum prebivalstva. Krvavi teror bomo iztrebili v teh krajih z najstrožjimi sredstvi. V imenu pokojnikov izjavljamo, da ne bomo prenehali prej, dokler ne bo s silo zatrti zadnja sled komunizma. Samo od vas je odvisno, če bo ta dežela uživala spoštovanje in imela veljavo, ali bo pa še dalje nečastno ječala pod nepravilnimi zločini."

INVESTIRAJTE V AMERIKO
KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

